

XXIV. ÉVFOLYAM, 2015/4. SZÁM

2015. TÉL

franka

Öregdiák
hírek

7. oldal

Süllei László
pápai káplán
emlékei

12. oldal

Versíró pályázat
eredményei

15. oldal

Kórustagok
szereplése
Luxemburgban

17. oldal

Interjú:

**P. Dobszay
Benedek
tartományfőnök**

„Menjünk el egészen Betlehemig...”

* Karácsonyi elmélkedés

Betlehem ismerős volt, néha ténylegesen „átugrottunk” Jeruzsálemből az évfolyamtársakkal imádkozni vagy misézni, de csak egyszer szántam rá magam, hogy ne jöjjenek haza, hanem oda menjek karácsonykor éjféltől misére.

Ami nagyon mélyen megmaradt bennem, nem is az ottani szentmise – a maga lenyűgöző ünnepélyességével –, hanem az, hogy a kollégiumból gyalog mentünk Betlehembe. És ezen az úton egyre csak két verset ismételtgettem magamban, az egyikegy szentírási részlet volt, a pásztorok mondata: „Menjünk el egészen Betlehemig!”, a másik pedig Babits Mihály *Csillag után* című verse, versrészlete:

*„Ó ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!
Cépkocsin vagy teveháton –
olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirrhát
vinnék, vinnék boldogan.”*

Nemcsak arra volt jó gondolni, hogy „*mindent itthagynék, mennék a csillag után*”, hanem hogy magam mögött hagyhattam a feltételes módot: igen, én most megyek a csillag után. Kijelentő mód, jelen idő. És megtehetjük mi is, hogy szobánkban, „*életunt szobánkban*”, „*tikkadt helyünkben*” – olvashatjuk a vers elején – felkelve elinduljunk a csillag után, ami egy nagyon telt szimbólum.

Mit akar a Jóisten Karácsonykor a lelkünkre kötni?

Lázár Ervinnek egyik novellájában egy kisfiú (történetesen az író fia) a magyar focicsapatra gondolva arról álmodozik, hogy bárcsak az Úristen beállna hozzánk. Csak öt percre. Biztosan jobban menne a játék, a győzelem is teljesen bizonyos, ha Isten a mi csapatunkban futballozik.

Azt gondolom, hogy Karácsony ünnepe ezt az örömet adja nekünk: Isten beállt közénk. Nem rövid időre, és nem veszi félvállról a játékot. Ő az Emmánuel, a *Velünk lévő Isten*.

*Isten kegyelméből,
előjáróim jóvoltából
többször megadatott
a lehetőség, hogy
Betlehemben
ünnepeljem a
karácsonyt – mégis, az
események hagyomány
szerinti helyszínén
csupán ezt egyszer
tettem. Ezt az alkalmat
szeretném felidézni.*

Ezzel a boldogító tudattal játszhatjuk végig a mérkőzést. Igazi kemény mérkőzés ez. Sokszor még abban is kételkedünk, hogy végig tudjuk játszani. Olykor a győzelem elérhetetlennek tűnő távolságba kerül. Vannak olyan idők is, amikor úgy érezzük, hogy Isten nincs még a pálya közelében sem. Vagy éppen az ellenfél oldalán áll. Ezek az érzéseink és sejtéseink – olykor. Mégis azzal a tudattal küzdhetjük végig életünk nagy mérkőzését, hogy Isten velünk van. Hozzánk állt be – Immánuel.

Áldott Karácsonyt kívánok a Franka-lap minden Olvasójának!

P. SZABÓ XAVÉR OFM

franka

Az esztergomi Temesvári Pelbárt
Ferencs Gimnázium és Kollégium,
valamint a Pax et Bonum Esztergomi
Ferencs Diákegyesület lapja

XXIV. évfolyam, 2015/4. szám
2015. tél

Cím:
2500 Esztergom,
Bottyán János u. 10.

Tel.:
06 (33) 898-098

E-mail:
franka@frankaegom.hu

Web:
www.frankaegom.hu

Felelős kiadó:
P. Lukovits Milán OFM

Felelős szerkesztő:
Keppel Dániel

Szerkesztő-munkatárs:
Kedves Ilona

Címlapfotó:
Keppel Ákos
(fotokeppel.hu)

Lapterv:
Szeder Balázs Péter © 2015

Laudetur!

Ha valóban hiszünk az Ige megtestesülésében, akkor komolyan eljátszhatunk azzal a viccesnek tűnő gondolattal, hogy mi lett volna, ha az Úr Jézus frankás diák lett volna, és itt érettségizett volna Esztergomban? Már ha akkor létezett volna az iskolánk...

Konyhai dolgozóinknak biztos elmondta volna, hogy „ha csak egy pohár vizet adtok is egynek a legkisebbek közül, nem marad el jutalmatok”.

Ő, aki észrevette a két fillért a perselybe dobó özvegyasszony áldozatát, biztos nagyra értékelte volna azokat a diákokat, akik a maguk szerény eszközeivel segítenek társaikon, vagy végzik a feladataikat. Aki a keskeny ösvényt és szűk kaput ajánlotta a figyelmünkbe, tisztelettel üdvözlőné a portásokat, és azokat a munkatársainkat is, akik karbantartják mindazt, aminek segítségével az élet útját járjuk itt.

Ő, „aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem ő szolgáljon másoknak” és aki megmosta tanítványainak lábát, bizonyára megköszönné munkájukat a takarítóknak, betegápolóknak.

Azoknak a diákoknak, akik néha szűknek érzik a kereteket, vagy olykor beleütköznek az együttélés szabályaiba, valószínűleg azt mondaná, hogy „nem azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt...”, de felhívna a figyelmüket, hogy a „föld sója és a világ világossága vagytok” – és ezért kötelező a mécsesnek a lámpatartón tartózkodnia.

Biztos lenne néhány csípős szava, amikor őszinteségünk hiányát, lanyhaságunkat leleplezné, és rámutatna, hogy „nem az ember van a szombatért, hanem a szombat van az emberért”.

És aki „növekedett bölcsességben és kedvességben Isten és az emberek előtt”, és 12 éves korában a templomban ült és kérdezgette az írástudókat, valószínűleg mindent megtanulna, amit tanáraitól, nevelőitől tanulni lehet, és amikor hibáinkat tenné szóvá, nem feledkezne meg arról, hogy a szántóföldön együtt nővekszik a búza és konkoly egészen az aratásig! „Hazatért szüleivel Názáretbe és engedelmeskedett nekik.”

A kedves Szülőknek azt kívánom, hogy legyen sok örömük gyermekeik fejlődésében, iskolánk tanárainak, a kollégiumi nevelőknek, dolgozóinknak és minden barátunknak, hogy Jézus Krisztus közelsége, szeretete tegye meghitté karácsonyi ünneplésüket!

P. Lukovits Milán
igazgató

Fotó: Keppel Ákos

A ferences iskola felkínáló jellegű iskola

* Interjú P. Dobszay Benedekkel, a ferences rend tartományfőnökével

Budapesten a Margit körúti rendházban fogad Benedek testvér, éppen az esti zsoltosmáról érkezve. A szentmise előtt még tudott időt szakítani arra, hogy leülhessek vele beszélgetni tudományról és kutatásról, a tanulás fontosságáról, a ferences iskolák, különösképpen az esztergomi gimnázium helyzetéről, valamint karácsony üzenetéről. Derű és mélység – mindig ezt látom az arcán, ha találkozom vele.

☞ *Évekkel ezelőtt, még mielőtt megválasztottak volna a magyarországi ferences rendtartomány legfőbb elöljárójának, miniszter provinciálisának a világ egyik legrangosabb egyetemének kutatólaboratóriumában tevékenykedtél...*

Igen, a svédországi Karolinska Egyetem többek között arról nevezetes, hogy az orvosi fiziológiai Nobel-díj bizottságának tagjait adja. Az intézet határozza meg, hogy ki az, aki érdemes erre a kítüntetésre.

☞ *Doktori képzés keretében voltál ennek az intézménynek a tagja, ha jól tudom. Mivel foglalkoztál, mi volt a kutatási területed?*

A doktori képzésem nagyobbik részét végeztem itt, vagyis a kutatást. Itthon már csak az írással foglalkoztam. Témaként a kannabisz hatásmechanizmusának kutatásában vettem részt, egészen pontosan azt vizsgáltam, hogy a marihuana, ill. a kannabisz milyen hatással van az embrionális fejlődésre.

Másként megfogalmazva, ha egy gyermeket váró nő találkozik ezzel a kábítószerrel, akkor mi történik a fejlődő gyermek agyi területein.

☞ *Még egyetemistaként választottad ezt a témát?*

Az egyetem alatt mindenképpen valami humán témakörrel akartam foglalkozni a biológián belül, szerettem volna, ha az adott kutatási terület kapcsolatot teremt a molekuláris biológiával, a biokémiával vagy a sejtbiológiával, de ugyanakkor az élettan is nagyon érdekelt. Mindez az agykutatás területén találkozott, így ebbe az irányba indultam el, és az a csoport, amihez csatlakoztam – egyébként Alzheimer-kutatással foglalkoztak – jelölte ki a továbbiakban az utat számomra. Jóllehet a kannabisz kutatása nem újkeletű

dolog, embrionális szinten még nem igazán foglalkoztak vele. Amikor beléptünk erre a területre, nagyon sokat tudtunk publikálni, szűz területnek számított.

☞ **Milyen eredményt értetek, értél el?**

Az embrionális fejlődés alatt van egy nagyon komoly változás az agykéregben, különböző idegsejtek vándorolnak. Ezt a "vándorlást" befolyásolja a kívülről beadott kannabisz, és sajnos negatívan. Az érintett idegsejtek máshol állapodnak meg az agyban, mint ahol kellene, és ennek élettani hatásai lehetnek. Embrionális korban bizonyíthatóan anatómiai elváltozásokat okoz. Tehát ami nővumnak számított, az annak a feltevésnek az igazolása volt, hogy van olyan szakasz az ember életében, amikor a kannabisz anatómiai elváltozásokat okoz. Ezt korábban senki nem írta így le.

☞ **Milyen következményekkel számolhat egy ilyen csecsemő, ha a világra jön?**

Általában kétféle következménye van. Az egyik a depresszióra, ill. az epilepsziára való hajlam, a másik esetben az egyén problémamegoldó-képessége csökken a későbbiekben. Ezek anatómiai okait publikáltuk nemzetközi szaklapokban.

☞ **Mindez nagyon érdekes számomra már csak azért is, mert szerzetesként csináltad végig ezt a hatalmas munkát. Amikor konferenciákon előadsz vagy felszólalsz ma már papként, ad ez valami különös nyomatékot, felhangot a (szakmai) véleményednek?**

Szerintem van jelentősége, mert amikor az emberről megtudják, hogy szerzetes, akkor felkapják a fejüket, és amikor - például egy konferencián - az emberi személy méltóságáról beszélek, akkor ott papként is megnyilvánulok, de ezt azután a kemény szakmaiság követi, a kutatások, kutatási eredmények bemutatása. Jól ötvöződik a kettő, vagyis az előző példánál maradva: hogyan húzza alá a kutatás azt, amit a személyről mondtam korábban.

☞ **Manapság azt látjuk, hogy plakátokon is hírt adtok magatokról („Rendben vagyok”), mondhatni reklámozzátok a rendet. Az ilyen magas szintű kutatói tevékenység, az önképzés ezen foka változtat-e valamit a szerzetesekről kialakított sztereotípiákon?**

Azt gondolom, hogy a tanulás, a tudomány művelése nagyon fontos egy szerzetes életében. Amikor megválasztottak provinciálisnak mondtam is, hogy minden továbbképzést támogatok. Ami azonban nehézség, az a feladataink helyzete. A mai magyar valóságban

több oka van annak, hogy miért nehéz egyszerre szerzetesnek és kutatónak lenni: egyrészt annyi feladat szakad ránk, hogy nehéz mellette felelősségteljes munkát végezni, főként a természettudomány területén, talán a bölcsész tudományban ez kevésbé van így, a másik pedig maga a kutatói lét: olyan szinten kell könyökölni, előre menni, hogy az összeegyeztethetetlen a szerzetességgel. Tehát önmagában nem zárják ki egymást, de a mai valóság mégis ezt mutatja. Ami pedig a sztereotípiákat illeti, természetesen nagyon lassan változik meg a kép, de azt ne felejtjük el, hogy a ferences rend is általában többdipломás rendtagokkal büszkélkedhet.

☞ **Mondhatjuk azt, hogy a középkor nagy kutatói vagy még akár az utánuk következők, akik egyébként szép számmal szerzetesek soraiból kerültek ki, nem voltak annyira leterhelve – például egy Gregor Mendel, aki elévülhetetlen eredményeket ért el a genetika területén?**

Igen, vagy jobban mertek erre embert és egyéb forrást áldozni az akkori szerzetesrendek. Ma sokkal funkcionálisabban tekintjük a papságot és a szerzetességet. Ha beleszakadunk, akkor is csinálni kell. Talán régebben nagyvonalúbbak voltunk. De van ellenpélda is. Ottó testvér, aki egyébként Esztergomban végzett, kutató, és a Sapientia szerzetes tanárairól is ez mondható el.

☞ **Te most tartományfőnökként, ha jól értem, ki vagy véve a kutatásból...**

Teljesen.

☞ **A PhD megvédése után számos állásajánlatot kaptál. A karriered fölfelé ívelt, nemzetközi sike-rek, elismerés stb. Soha nem bizonytalanodtál el? Nem jelentett ez egyfajta kísértést a szerzetesi létedre nézve?**

Ezek miatt nem. Amúgy is tudtam, hogy egyszer komoly választás elé leszek állítva. Amikor az egyéb feladataimban lévő nehézségek jöttek, jönnek elő, akkor néha eszembe jut, hogy lehetett volna másképp is, akár a renden belüli életem során. Egyébként bűvópatak-ként azért elő-előjön a kutatás. Nemrégiben tananyagfejlesztéssel kapcsolatban hívtak a Pázmányra több alkalommal is, ill. nemzetközi szintű projekt munkában vettem részt a kábítószer kutatás keretében. De a szerzetesi lét alapvető kérdéseit ez nem érinti. A tanulást azért tartom fontosnak, mert sok egyéb más mellett világszemléletet, életszemléletet tanul az ember, kicsit kimozdít a rendi közegből, a való élettel is találkozni tudunk.

Az hogy én ilyen rendszerszemléletű ember lettem - aminek nem mindenki örül -, az ennek köszönhető.

☞ **Térjünk is át egy másik témára, az iskolára. Hosszú ideje tart fenn a ferences rend iskolákat, most elsősorban a középiskolára gondolkodok. Mit jelent ez a rend életében?**

Mindenekelőtt egy értelmes feladatot. Feladat alatt nem azt értem, hogy valahogy eltöltjük az időnket, hanem amit közvetíteni szeretnénk az emberek felé, annak ugyanúgy eszköze lehet egy iskola, mint akár egy plébánia. Szeretem hangsúlyozni, hogy kell lennie pasztorális elképzelésünknek az adott iskoláinkról.

☞ **Mit közvetít a ferences iskola?**

Azt szoktam mondani, hogy egyrészt jól becsületes, életigenlő, hittel teli iskolát szeretnénk; higgyünk abban, hogy akik ott vannak, azok fontosak, fejleszthetők, azokkal el lehet érni valamit.

☞ **Ezt bármelyik egyházi iskola meg tudja adni. Nem?**

Ez igaz, de a ferences karizma átadása tekintetében már másképp fest a dolog. Mondok egy példát: a ferences iskolának közösségi iskolának kell lennie. Ha Szent Ferenc közösséget hozott létre, és rámutatott a közösség értelmére, akkor enélkül nem szabad iskolát vezetni. Ennek van olyan megnyilvánulása is, mely nem a tanórát érinti: kirándulások, lelki gyakorlat stb. Másfelől a *minoritas* gondolatának is meg kell jelennie. Ez két dolgot foglal magába: fejleszteni kell a szociális érzékenységet a diákjainkban, ugyanakkor az iskolának is kell, hogy legyen szociális érzékenysége, tehát a leszakadó, családi problémákkal küzdő gyermeknek igenis legyen helye a mi iskolánkban.

☞ **Fenntartói szemmel ezek a prioritások. Ezt értem. De mit tegyünk azzal a dilemmával, hogy a leszakadó gyermeket is és a gimnáziumi követelményrendszert is egyszerre kell megőriznünk? Milyen iskolatípust követ egy ferences iskola: elitista vagy befogadó?**

Nagyon fontosnak tartom, hogy ezeket a kategóriákat ne játsszuk ki egymás ellen! Azért se, mert egy elit gyereknek is megvan a maga nyomora, meg egy leszakadónak is van valamiben tehetsége. Ebben a tekintetben azért az iskoláink is másak. De azt mindenképpen szeretném, ha bármely iskolánkba belép egy diák, akkor az ne egy versenystálliba érkezen, ugyanakkor a képessége se szoruljon bele. Egyik iskolánktól sem várnám el azt,

hogy az országos rangsorban 30-on belülre kerüljön, de azt elvárnám kettőtől, hogy bőven 100-on belül legyen, és egytől, hogy 100 és 200 között, inkább közelebb a 100-hoz.

☞ **Mi, esztergomiak, melyik is lennénk?**

Ez utóbbi. Jó, azért tudjuk, hogy ezek a listák hogyan készülnek...

Visszatérve az előző kérdéshez: a bejövő diákjaink inkább találjanak egy olyan közegre az iskolában, ahol képesek fejlődni és otthonra találni. Ez utóbbi természetesen nem jelenti azt, hogy elég csak fotoszintetizálni egész nap. Az ímént felvázolt képlet jelenti a nagy átlagot. Természetesen az iskoláinkban eltérő mértékben, de jelen van az ettől jóval leszakadóbb réteg. Talán Szentendrén és a Szent Angélaban kevésbé, Esztergomban és Jászberényben inkább, az ASK (Autista Segítő Központ) lényegében csak ez, de ott teljesen más intézménytípusról van szó. Úgy gondolom, hogy a "leszakadó" diák kapjon egyértelmű pedagógiai segítséget ahhoz, hogy előre tudjon menni. Ne várjuk el tőle feltétlenül, hogy egyetemre jelentkezzen, de azt igen, hogy lépjen előre. Fenntartóként például Esztergommal kapcsolatban nagyon sokszor látom azt a vívódást, hogy jóllehet egyre kevesebb jó tanulási képességgel rendelkező gyermek érkezik, a másik oldalról nagyon erősen akarjuk védeni ezeket a leszakadó diákokat. Minden vizitán elmondtam, hogy ha Esztergom támogatni akarja az ilyen gyermekeket, akkor tegyük mellé azt a pedagógiai munkát, amivel a fejlesztésük megtörténik, és nem csak "raktározzuk" őket.

☞ **Hogyan tud segíteni ebben a fenntartó?**

Például úgy, ha az iskola bemutatja az erre kidolgozott programját, és kéri a támogatást, akár anyagi, akár humán téren. Mindig a helyieknek kell kidolgozni, átgondolni azt, amire szükségük van. Ebben csak ösztönözni tud egy fenntartó, aztán a következő lépés újabb lépést szül. Végül mondhatjuk azt, hogy van, amiben nem tudunk segíteni, és azt újra át kell gondolni.

☞ **Szándékosan provokatív szeretnék lenni: van olyan pont egy ferences iskola esetében, amikor lemondhatunk egy adott gyerekről - akár a többiek védelme érdekében?**

Ez a szóban forgó iskola függvénye. Mindenesetre két dolgot mondanék: van egy pont, amikor azt látjuk a gyermekeken, hogy tönkreteszi, ha az adott helyen kell maradnia. Tényleg van ilyen. Lehet, hogy maga se látja még be, de egy másik intézmény sokkal jobb lenne neki. Volt ilyen tapasztalatom, az adott tanítványnomnak túl magas volt a lécz. Mondtam neki,

hogy itt a szomszéd iskola - ugyanúgy egyházi -, és szépen le tudott érettségizni. Másrészt minden pedagógiai munkában ott van a mérlegelés, amikor már a többiek érdekeit is figyelembe kell venni. A többiek "védelme" éppúgy fontos, mint az egyes diáké. Szerintem itt is az a nagy kérdés, hogy hogyan történik. Van Szentendréről egy olyan példám, amikor egy "balhé" miatt valakit teljesen jogosan kirúgtak, ennek ellenére a gyerek mind a mai napig nagyon ragaszkodik hozzánk. Most már nem is gyerek, hanem apa, és azt mondta, hogy ez a pofon térítette észhez. Ha úgy döntünk, hogy valakit ki kell tenni, még nem biztos, hogy vége van a történetnek...

☞ **Te mint tartományfőnök, mint fenntartó mit vársz el a diákoktól, diákjainktól?**

Alapvetően nyitottságot és becsületességet várok el az élet dolgaival kapcsolatban. Bármennyire szeretnénk, hogy mélyen hívő diákjaink legyenek, akik hőstetteket hajtanak végre, mégis egy nagyfokú tenyeres-talpas becsületességnek örülnék a legjobban. Ez az alapja annak, hogy bármit is csinálhassunk. Vallja be, hogy mit szeretne csinálni, mit vár el az élettől, hogy áll a jó Istennel, mik a nehézségei, miben vannak adottságai stb. Amennyiben őszinte légkör uralkodik, sokkal könnyebb a nevelés, még ha vannak benne bukások, feszültségek. Azt szeretem a mi iskoláinkban, hogy van egy jó értelemben vett "kedves" felkínáló jellegük. Tehát nem rátukmálni akarunk valamit a diákokra, hanem felkínálunk valamit. A ferences iskola felkínáló jellegű iskola. Akár a hit kérdésében vagy a ferences dolgokban. És követelményeket is kell támasztani, de valami ilyen értelemben.

☞ **A diáknak tehát a felkínálásra mindössze válaszolnia kell...**

Pontosan! Legyen rá nyitott, őszintén válaszoljon rá; és talán még egy dolog: legyen türelmes azzal, aki még máshol tart ebben az egész folyamatban. Egyébként nagyon sok diáknak itt, nálunk van az első imádságos élménye az életében. Türelmem másokhoz, de magukhoz is.

☞ **Mi a legnagyobb értéke, erőssége az esztergomi gimnáziumnak a Te szemszögedből nézve, és milyen jövő vár rá?**

Azt gondolom, hogy a kollégiumban gyökerező pedagógiai értékek a legfontosabbak Esztergom kapcsán. Ehhez hozzátartozik az iskola is, de az, hogy a kollégium 24 órában ott van, hihetetlen lehetőség. Az emberi

kapcsolatok szintjén megmutatkozó összetartás országos viszonylatban is feltűnő, és az a kiállítás, ami általában jellemzi az ott végzett növendékeket. Ami a jövőre vonatkozik: egy ferences iskolába kell a ferences jelenlét. Nem tagadom azt, hogy még egy megtört életű rendtárs is nagyon sokmindent el tud érni. Látom a konkrét példákat. Ugyanakkor azt is mondom - általánosságban véve -, hogy egy iskolában öt összetartó ferences ugyanannyit tud elérni vagy többet, mint tíz széthúzó; nem a mennyiség számít. Abban is biztos vagyok, hogy a létszám tekintetében három alá nem szabad menni egyik iskolában sem, még ott sem, ahol nincs kollégium. Az utódok időszakában majd ez nagyon nehéz helyzetet fog szülni. Eltérően vélekedünk a jövőről a renden belül is. Véleményem szerint ez az intézményrendszer, ami most van, nem lesz fenntartható ennyi emberrel. Lesznek stratégiai pontok, például Esztergom ilyen, ez nem kérdés, ahova kell majd áldozni embert, ami egy határon túl oda is vezethet, hogy ehhez más fel kell adni. Annak az előljárónak nagyon nehéz döntéseket kell meghoznia, és sok támadás fogja érni, ebben biztos vagyok, de ez nem a közeljövőben lesz, hacsak nem történik valami nagy baj.

☞ **Karácsonyi lapszámról lévén szó, befejezésül milyen üzenetet küldnél az ünnepre készülő Olvasóinknak?**

A tisztánlátásunkat leginkább a felszíneség zavarja meg. Szonyatos mennyiségben ömlik ránk az információ, ami nagyon könnyen a felszínen tart. A kereszténységben is nagyon sok információ zúdul ránk, és belül közben semmi nem történik. Az ünnepre készülve meg kell hoznunk azt az aszketikus döntést, hogy a kevesebb olykor több. Mindent akarunk, vagy csak egyvalamit a maga mélységében? Számomra a legkedvesebb teológiai ismeret a megtestesülés titka. Isten közel jön hozzánk, ebben a világban, ezek között a korlátok között akar megjelenni. A mi életünkben is igerálmossal kell szemlélni azt, hogy megvan a dolgok ideje, ugyanúgy, ahogy az egész üdvőtörténetben. Teilhard de Chardin mondja: kellett a primitív ember ijesztő várakozása, az egyiptomi szépség, a görögök kicsiszolódó gondolkodása, a keletiek formálódó misztikája ahhoz, hogy megjelenjen az Üdvözítő. Időt kell adnunk ahhoz, hogy a legfontosabb dolgok el tudjanak indulni, meg tudjanak testesülni bennünk.

KEPPEL DÁNIEL

Templom épült Békéssámsonon

* Egy álom valósult meg

Kedves osztálytársunk, barátunk, Nagy Ferenc, ferences öregdiák (1956/H), tótkomlói plébános gyakran hangoztatta, hogy van egy álma: híveinek templomot szeretne építeni. Békéssámson településen a gonosz, sátáni erők 1948-ban – miként a Regnum Marianumot is – leromboltatták a templomot. A településen (2500 fő) egy emberöltőn át nem volt tehát templom, csak egy szerény imaház. A kivitelezésben szinte senki sem hitt, csak a plébános úr. Gyakran elmondta, az új templom Sarlós Boldogasszony védőszentje majd megtöri a „sarló és kalapács” hatalmát.

Plébános úr Patakról, Nógrád megyéből hozta magával a palócok kőkemény, makacs kitartását, mély hitét. A templom felszentelése, birtokbavétele 2015. március 28-án, Virágvasárnap előestéjén történt. Egyszerűen leírhatatlan volt a katarzis! A hívők azt mondták, hogy „mi csak a lélek templomát akartuk építeni, de kőtemplomot adott az Isten!” Felemelő érzés volt, ahogy a hívők egy emberként imádkoztak, énekeltek.

Húsz pap koncelebrált a misén, jelen volt dr. Kiss-Rigó László püspök, Gyulai Andre, a szeged-csanádi egyházmegye nyugalmazott püspöke, a térség plébánosai, az ökumenikus egyházak képviselői, dr. Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere, valamint több jeles politikus. Az új templom

felszentelését végző dr. Kiss-Rigó László szegedi püspök úr megköszönte a tervezőknek, kivitelezőknek, adományozóknak, valamennyi hívőnek a közreműködését.

A templomépítés 102 milliós összköltsége állami pályázatból, jelentős egyházmegyei hozzájárulásból és ugyancsak jelentős egyéni adományokból valósult meg. A plébános úr így fogalmazott álmainak beteljesülése láttán: „Kedves hívek! Tíz éve imádkoztunk ezért a templomért, a jó Isten meghallgatta imánkat. Tudjuk az imának óriási, csodálatos ereje van!” Igen, az imának csodálatos ereje van. Szívből gratulálunk Ferenc testvér!

BARANYI IMRE (1956/H)

Emlékek és feltöltődés

* Az 1975/B osztálytalálkozója

Ködbe burkolózó Esztergom fogadott az ünnep reggelén, amikor egyedül autóztam Dobogókő felől a városba. Az iskola ideje alatt ilyen soha nem fordult velem elő, hiszen mindig délután, este érkeztem vissza a szünetekről. Nehezen sikerült megfelelő időpontot találni, talán ennek a feszültsége is dolgozott bennem: mennyien tartják fontosnak ezt a közös együttlétet, hányan leszünk? Többen jelezték, hogy nem tudnak eljönni külföldről, munkából, amikor iskolába jártunk ilyenről álmodni sem lehetett, a határok zárva voltak, csak három évente lehetett volna a szocializmus ketrecéből kilépni.

Hála Istennek egy Amerikába disszidált osztálytársunkon kívül mindenkiről tudunk valamit, ki hol lakik, család, gyerek, unoka, netalán meghalt... Igen, már van, aki soha nem tud eljönni. Szentmise Milán atya jóvoltából, aki valódi befogadóként nemcsak helyet, de lelki táplálékot is adott a szent együttlétben, a templomban. Az 1956-os forradalom emléknapja miatt

Himnuszt is énekelünk, kettős az ünnep, a „mi időnkben” ez sem volt lehetséges. A szentmise után csendes pillanatok a kriptában, köszönetet mondunk mindazoknak, akik tanítottak és nevelni próbáltak minket. Imát mondunk elhunyt osztálytársainkért, és azért is, aki közülünk a legközelebb...

Ünnepi az ebéd, de már nem fogynak el a tálakról az adagok, senki sem fut repetáért a konyhába, beszélgetve, vidáman töltjük a közös időt, élvezzük minden percét. Ebéd után a volt kémikumban gyűlünk össze, és mindenki öt percet kap, amikor bármit mondhat, amit fontosnak tart: magáról, az életéről, az iskoláról, vagy amiről akar.

A katolikus iskola számunkra a védett környezet volt, ahol nevelődtünk tanáraink példája által, de mindig megfontolás nélkül őszinték lehettünk, és ezért sosem járt retorzió! A 80 személyes háló a maga reggeli szagával, még ma is az orrunkban van, kicsit itthon vagyunk ismét!

A ferences lelkület a világban keserédes érzés. Az itt tanultak olykor értékrendben ütköznek a mai világgal, ez sokszor frusztráltságot okoz. Egymás segítése, korrekt munkatársi viszony, közösségi munka ereje, mindez az itt töltött négy év tapasztalatain alapul. Feladatok, nehézségek közepette megtapasztaljuk, hogy a segítség fölüljön – megkapjuk mindazt, amire valóban szükségünk van.

Mindezek közepette Bogáthy Gyuszi emlékeztetett minket arra, hogy 40 évvel ezelőtt sokunknak ez a hely a nyűgöt jelentette, ma őszülő fejjel mennyivel másnak látszik minden. A nap meglepetését Ligeti Feri okozza, aki önszorgalomból helyrehozta a megviselt osztálytablót, és visszahozta erre az ünnepre, szembesítve ismét minket akkori önmagunkkal.

Az idő előrehaladt, s föltöltődve a nap történéseivel, megerősödvé hitben, barátságokban, mindabban, amit egykor osztályközösségnek nevezhattünk, és ahol szabadok lehettünk puha korlátok között. A kemény korlátokat az iskola távol tartotta tőlünk, és csak abból kilépve volt szerencsénk ráébredni, hogy milyen csodás védőburok volt az, ahol az eszmélődésünk elkezdődött. Köszönet Neked, esztergomi ferences gimnázium! P. Hajdu Antal és P. Frajka Félix osztálya.

_____RIBIÁNSZKY JÓZSEF

A FILI esztergomi fellépése

* Nyílt levél

A FILI (Szentegyházi Gyermekfilharmónia) nevében is köszönetet mondok mindazoknak, akik 2015-ben székely testvéreink nyári koncertkörútjának utolsó fellépését támogatásukkal és közvetlen segítségükkel, felajánlásukkal mindannyiunk számára emlékezetessé tették!

Ahálaelsősorban az egyik fő támogatónak, Esztergom Város Polgármesteri Hivatalának szól, amely a FILI étkeztetésének költségeit finanszírozta. A legnagyobb elismerés illeti a Hévíz étterem vezetőjét (Dobos Krisztián) és segítőt a változatos, bőséges ételek elkészítéséért, a színvonalas terítésért és felszolgálásért mind a gimnázium diákebdőlőjében, mind az étteremben. Romanek Etelka polgármester asszony és munkatársai szervezésen túl segítséget nyújtottak a színes meghívók/plakátok nyomdai elkészítésében (Bukovics Krisztián), Heer Lajos igazgató úr egytértésével a Szent István Városi Strandfürdő térítésmentes igénybevételehez és a Vármúzeumba történő belépés biztosításához is (Meszes Balázs, Koditek Pál). Feltétlenül meg kell említenem a székely gyökerekkel rendelkező Bánhidya László alpolgármester úrnak a bazilika lépcsőjénél felsorakozó vendégekhez intézett melegszívű köszöntő szavait és rövid történelmi áttekintését.

Köszönet illeti meg a FILI-t meghívó Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium régi/új vezetőségét, hogy biztosították a koncertnek helyet adó Szent Anna-templomot és a kb. 160 fős, három busznyi csoport kényelmes elszállásolását. Előzőnél P. Tamás Gábor templomigazgató hirdetéseit, utóbbinál Kedves Ilona iskolatitkárnak a hálók elosztásánál végzett lelkes közreműködését emelném ki. Nagy örömmre szolgált, hogy a nyári szabadságukat töltő szerzeteseket képviselő egykori évfolyamtársam, P. Halmi Vilmos köszönthette székely vendégeinket, aki a felnőtteket finom gyöngyöspatai borral is megkínálta. Pálmai Árpád, a gimnázium ének-zene tanára ismerősként üdvözölte Haáz Sándor karnagyot és egykori csiksomlyói zarándoktársát, a csoportot kísérő Frandes Emiliát. Árpád hatalmas segítséget nyújtott a hétfőn mintegy másfél órás kényszerű késéssel megérkező FILI gyors elszállásolásánál, majd másnap a felnőtteknek egy rövid orgonajátékkal „fűszerezve” bemutatta a templomot, az iskolát és kollégiumot, ugyanakkor a nap folyamán végigkísérte és kalauzolta vendégeinket. Külön köszönöm P. Lovász Rajmund házfőnöknek

a koncert utáni állófogadás előkészítését a rendház ebédlőjében, továbbá Rátkai Péter testnevelő tanár, Pivók Zolt élelmészvezető és Kiss Ferenc gondnok különféle segítségét, Lócskai Balázs rendkívüli portaszolgálatát és Csépe Attiláné Erzsike sekrestyés közreműködését.

Végül, de nem utolsósorban hálás köszönet illeti P. Tokár Jánost, a ferences gimnáziumot 17 éven át vezető korábbi igazgatót, aki a Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület elnökeként a koncert elején üdvözölte a jelenlévőket, majd felolvasta Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes köszöntőlevelét, és ferences alázattal végig tartotta a mikrofont a műsorszámokat bekonferáló leánykának.

Ezúton mondok őszinte köszönetet Dr. Semjén Zsolt úrnak a fővédnökség elvállalásáért és a valóban szívhezszóló, határokon átívelő gondolataiért, valamint Schmittné Makray Katalin asszonynak, hogy jelenlétével megtisztelte a sikeres koncertet!

Természetesen őszinte elismeréssel szólok a zenélő-daloló székely vendégeinkről is, akik mosolygó jelenlétükkel, lelkes előadásukkal Szent István szülővárosának szívébe lopták magukat. Köszönjük! Remélem, hogy előbb-utóbb a ferences diákok is átélhetik ezt a csodálatos élményt!

„Soli Deo gloria!” (Egyedül Istené a dicsőség!) Ez legyen a végszó, hiszen az Úr segítsége nélkül a szervezők, vendéglátók, koncert-adók bármekkora erőfeszítése is kevésnek bizonyult volna...

CSABA LÁSZLÓ (1964/R)

Beszámoló a budapesti és Pest megyei régió ferences öregdiákok 2015. évi találkozóiról

Az immár negyedszázados tradícióinknak megfelelően a 2015-ös esztendőben is minden hónap második vasárnapján tartottuk meg a budapesti és Pest megyei régió ferences öregdiákjainak részvételével találkozóinkat mintegy 25-30 fős létszámmal.

Januárban

Balogh Ferenc nyugdíjas gimnáziumi tanár tartott „*A lourdesi zarándoklat tanulságai*” címmel egy a hitünket megerősítő vetített képes előadást. Családtagjainak példáján keresztül mutatta be sorsuk pozitív irányú változásait, amelyeket a „genius loci” hatásaként imameghallgatásuk csodájaként éltek meg.

Februárban

„*Emlékezés a kommunista diktatúra áldozataira*” vonatkozó előadást hallhattunk Gajdics Ottó, a Lánchíd Rádió főszerkesztőjétől. Előadásának tartalmi keretén belül a kommunista diktatúra embertelen rémtetteire emlékeztette hallgatóságát, amelyet élénk érdeklődés, hozzászólás és véleménynyilvánítás kísért a megélt sorstragédiák tükrében.

Márciusban

került sor dr. Bartal Gábor kardiológus főorvos, öregdiáktársunk előadására „*Jó formában 60 felett*” címmel. A képekkel illusztrált értékes és hasznos előadás egészségünk megőrzése érdekében – 60 év feletti korunkra – adott megszívlelendő tanácsokat, javaslatokat. Ezt követően élénk konzultáció bontakozott ki több diáktársunk véleményalkotásával.

Áprilisban

Hermány Miklós öregdiáktársunk tartott előadást „*Hasonló adottságok, hasonló sorsok*” címmel. Magánéletének a kommunizmusban átélt sorstragédiájáról kaptunk tőle megdöbbentő tájékoztatást a hasonló sorsú társaival eltöltött szabadság megvonása időszakának megpróbáltatásairól és az azt követő politikai megfigyelés negatív élményeiről.

Májusban

Benke Imre ferences öregdiáktársunk fia, Benke Zsolt gimnáziumi tanár, piarista diáktársunk tartott előadást „*I. világháborús emlékek, főként Doberdó viszonylatában*” címmel és tartalommal. A rendkívül színvonalas és értékes előadás az I. világháború 100 éves apropóján hangzott el képekkel illusztrálva a rutinos előadónktól. A meglegedés jeleként 2016-ra is hívjuk és várjuk szeretettel hasonló történelmi előadás megtartására.

Szeptemberben

– a nyári szünetet követően – Barna József vegyész mérnök öregdiáktársunktól hallottunk egy napjainkhoz illeszkedő aktuális előadást „*A hulladékgyaldálkodás modern eszközei*” címmel. Az előadás címének megfelelően valóban átfogó környezetvédelmi értékelés hangzott el az elmúlt évtizedekben megélt visszasságokról, problémákról, de egyben konkrét javaslatokat is hallhattunk a megelőzés és a megvalósítás gyakorlatáról.

Októberben

az „*Emberről állatra és állatról emberre terjedő betegségek*” (*Zoonózis*) hasznos ismereteiről tartott előadást ifj. dr. Pinnyey Szilárd állatorvos öregdiáktársunk. Ebben az adott betegségek elkerülésére és a megelőzés fontosságára figyelmeztette hallgatóságát.

A tünetek érzékelhető szemléltetésével – ha mára fertőzés bekövetkezett – azok hatékony kezeléséről és gyógyításáról is tájékoztatást kaptunk. A tapssal kísért tetszésindex alapján 2016. évre is várjuk diáktársaink az „*Élelmiszeripari alapanyag előállítás helyzetképről*” szóló tájékoztató megtartására előadónkat.

Novemberben

dr. Gyöngyössy Zoltán egyetemi docens kartársunk és barátunk előadásában „*Oswald Spengler: A nyugat alkonya*” című 1918-ban megjelent könyvének a jelenlegi éveinkre jellemző proféciaák tartalmi elemzéséről kaptunk megdöbbentően előrelátó és megvalósuló tájékoztatást, mint pl. a migráció, a globalizáció, a nemzetellenesség, a vallás-talanság, a fogyasztói társadalom létrejötte stb. Az előadást hatalmas érdeklődés és véleménynyilvánítás kísérte.

Decemberben

a 2015-ös évet záró ünnepi találkozónkra szeretettel és tisztelettel meghívtuk az „Alma Materünk” új igazgatóját, *Lukovits Milán* atyát, kedves diáktársainkat és vendégeinket.

Végezetül

ezúton mondok köszönetet éves programunk sikeres megvalósításáért előadóinknak, szervezőinknek áldozatos tevékenységükért, diáktársainknak pedig a ragaszkodó részvételükkel a hasznos együttműködésért.

Kívánom, hogy – ebben a hitét veszített világban – gondviselő Istenünk segítségével az előadások nívós tartalmi vonatkozásai adjanak erőt egyéni adottságaink okos és célszerű érvényesüléséhez, családjaink, valamint társadalmi közéletünk keresztény alakításában.

PINNYEY SZILÁRD (1959/H)

Gyöngyvirágos fiaim!

* 100 éve született P. dr. Huszár Imre Jeromos igazgató atya (1965–1974)

Olykor emelte csak fel a hangját. A csöndesen mosolygó, szelíd tekintetű, december 2-án száz éve született Jeromos atya így maradt meg emlékezetemben. Persze ez nem jelenti azt, hogy egyénisége mentes lett volna időnként a szenvedélytől. Egyre emelkedettebb, egyre elragadtatottabb hangon beszélt, amikor történelemórán magyarázatba kezdett. S hogy szavainak még inkább nyomatékot adjon, sarkát kissé megemelte, s mondjuk a római lovagrendről tartott előadásában (a bevezetés a következő anyagrészebe mindig előadással ért fel) apró léptekkel hátrált a katedra felé, s már beleütközött a tanári asztalba, de az mintha ott sem lenne, továbbra is hátrálva kívánta – meg-megemelkedve – átadni az ismereteket; történelmi hevülete tovább dobogott benne, s már egész testével és szellemével, egyre elragadtatottabban magyarázott. Megszólt az óra végét jelző csengőszó. De még ezt és ezt el kell mondania! Megrögzötten hajtotta az akarat, hogy a fiúk – mi – minél több ismerethez jussunk.

Természetes módon tudott csöndes lenni. Szelíd mosolyával hallgatta a felelőt, s ha valaki nem készült, s csak nyögvényelősen mondott valamit, vagy alig szólt meg, azzal a szeretettel mosolyával – nem volt ebben kifigurázás, leértékelés, megszégyenítés, nem, nem, egyáltalán

nem! –, alig hallhatóan annyit mondott: elég. S megnyugtatta a fiút, aki ugyan tudta, az elég elégségest, azaz kettést jelent. Jeromos atya, ha rossz jegyet kellett adnia, ezzel a pedagógiai-szerzetesi magatartásával nem bénította meg a felelőt, nem távolította el a tárgytól, gesztusa azt közvetítette: most ennyi – elég –, de legközelebb több lehet az elég.

Igazgatóként is szelíd mosolyával tűnt fel mindig. Ismerte a fiúkat, ismert minket, hosszú évek múltán is keresztnevünkön szólított valamennyiünket. Igazgatóként nem kellett fegyelméznie. Halk szelídsége elégséges pedagógiai eszköznek bizonyult minden helyzetben. Már hanyadszor írom le róla: szelíd. E két szó rajzolja meg őt emlékeimben: szelíd határozottság.

S a szenvedélye. Amikor a diákmiséken prédikált. Hevessé fokozódó szavaival átka a tanulóifjúságot (többször használta ezt a kifejezést), s ahogyan történelemórán a historiai ismereteket, most talán még nagyobb szenvedéllyel kerítette ránk a lélekismeretet.

S még egy jelenet. A ballagási ünnepségen így szólított-búcsúztatott minket, szép szenvedéllyel: „– Gyöngyvirágos fiaim!” S ebben benne volt négy esztendő folyamatos valóság: ahogyan szeretett minket.

ELMER ISTVÁN (1970/A)

Érettségi találkozók időpontjai 2016-ban

Kedves érettségi találkozót szervező Öregdiákjaink! Tisztelettel kérünk Benneteket, hogy találkozótokat kizárólag a lentiekben meghirdetett időpontokban szíveskedjete meg szervezni, ne térjete el a megadott időpontoktól! Az érettségi találkozók zavartalan lebonyolítása érdekében a kisegítő személyzet (takarítók, portások, és konyhai dolgozók) örömmel és szeretettel áll rendelkezésetekre. Az ettől eltérő időpontokban dolgozóink nyári pihenőszabadságukat töltik, szorgalmi időben pedig nincs lehetőségünk és kapacitásunk a találkozók megszervezésére.

A kollégiumi férőhelyek miatt egyeztetés, időpontfoglalás 2016. január 15-től lehetséges *Kedves Ilona iskolatitkárnál*. Telefonszáma munkanapokon, munkaidőben: 06-33/898-098. Köszönjük a megértéseket és együttműködéseket, szeretettel várunk Benneteket!

2016-ban az alábbi évfolyamokat várjuk érettségi találkozóra:

1951, 1956, 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991, 1996, 2001, 2006, 2011.

Az érettségi találkozók időpontjai:

2016. június 24–26., valamint 2016. július 1–3., továbbá 2016. augusztus 19–21.

GYÁSZJELENTÉSEK

† **Bánáti Baumann Sándor** (1940) 2015. szeptember 13-án hunyt el. Temetése 2015. szeptember 24-én volt.

† **Turzán Béla** (tanulótárs, 1956/H) 2015. szeptember 24-én hunyt el.

† **Holló Tamás** (1961/R) 2015. november 11-én hunyt el.

† **Szi-Márton János** (1983/A) nagybajomi plébános életének 51., áldozópap-ságának 28. évében, 2015. november

30-án szentségekkel megerősítve a mosdósi kórházban hunyt el.

A kegyelemből hit, a hitből tettek fakadnak

* Süllei László (1986/B)

A most tanuló frankásoknak

Isten ajándékot ad mindenkinek, ezt el kell hinni (bár harcolni is lehet ellene), és aztán ez a hit cselekedetté válik. Egy nagy művész iskolát alapított azért, hogy legyen egy hely, ahol a gyermekek kibontakoztathatják tehetségüket. Hogy bekerüljenek ebbe az iskolába, felvételizniük kellett, és az egyik ilyen felvételin a művész is ott volt. Meghallgatta a gyerekeket, serdülőket. Aztán a tanács összeült, hogy eldöntsék, ki kap ösztöndíjat, ki juthat be az iskolába. A felvételiztetők elmondták a véleményüket, ők kiket javasolnának. Végül a mesterre szegeződött minden tekintet: „Mester, Te kit javasolsz ösztöndíjra?” A művész azt mondta: „Én ezt a kislányt választom.” A felvételiztető igazgató csodálkozva kérdezte: „Pont azt a kislányt? De hát én abban a kislányban semmi rendkívülit nem látok.” Mire a művész azt válaszolta: „De én igen!”

Egyszer valaki ránk csodálkozott, valaki észrevett minket is, meglátott bennünk valamit. Ott és akkor azon a felvételin a Frankában ez a jó szándék kinyitott előttünk egy világot. Felémelt bennünket kicsinyhitűségünkéből. Azon gondolkodom, milyen lenne az én világom, amiben élek, amiben tájékozodom, ha nem lettek volna jóakarató emberek az életemben. Azon gondolkodom, mennyire hálás lehetek azért, hogy itt a Frankában tanáraink megláttak bennünk valamit. Jó szándékkal voltak irántunk és ezáltal úgy láthatjuk a világot, mint ami azért létezik, mert valaki értünk is tett valamit. Végül is körbenézünk ebben az iskolában és lenyűgöző, hogy ez a világ azért tud létezni, mert hihetetlen sok ember rengeteget tesz azért, hogy ez így legyen.

Az öreg frankásoknak

Nem tudjuk kitörölni magunkból az együtt töltött négy évet, összekötnek bennünket az emlékek, a közös örömök és helyzetek. A matek dolgozat, az oroszóra, Vilmos atya éjszakai fizikaórája, a szüret emlékei, a mosogatás és törölgetés élménye, a közmunka a szigeten, a hizlaldában, a nyári kenutúra, az éjszakai beszélgetések. Megpróbáljuk felvértezni magunkat a mindennapi élet láthatatlan páncéljával, amelyen legfeljebb a szavak jönnek át, hírek és információk, és azt hisszük,

bízunk benne, hogy semmiféle érzelem nem tudja már áttörni ezeket a páncéljainkat. De ha kézbe vesszük a régi idők képeit, ballagási emlékeinket, ha megcsörren a telefon: „*Nem jössz? Elviszlek a 30. érettségi találkozóra!*” – ott legbelül valami belső öröm járja át a lelkünket. Bizony ilyenkor lehullanak páncéljaink, kiesik kezünkből a pajzsunk, a vértjeink a földre esnek, az ember védtelenné válik, ha szeret. Ha egyszer már megsebezte magát a másik emberrel, ott örökre dolga van. Évente két osztály érettségizik a Frankában, ezek az emberek megsebződtek Szent Ferenc lelkületével, az atyák és tanárok bizalmával, a társak, a barátok szeretetével. Nektek is írom, akik még pajzsot, vértet, páncélt hordtok.

Fiúk, az élet szép!

Mondta Vilmos atya, amikor 1983 nyarán elvitt bennünket kenutúrára a Hortobágy nevű, folyónak alig mondható csatornára evezni. A kenutúrán főzött, evezett, misézett, Szent Ferenc-i lelkülettel fegyelmezett bennünket. Mindenről lehetett beszélni vele az esti tábor-tűznél, amely mellé még egy pofa boris került. Innen jön az a lelkület, amely meghatározott minket, 1986-ban érettségizetteket.

Amikor jelentkeztem a Frankába, a helyi papom, Kocsis István javaslatára, azt sem tudtam, hol van és mit jelent. De szintén nem volt tudásom arról, hogy másik két barátomnak is tett ilyen javaslatot a plébános atya, de ők nem éltek azzal a lehetőséggel, amivel én igen. Miért éltem én ezzel az úttal, és ők miért nem, nem tudom a választ, a titkok elrejtene előlünk valamit, de egyben jeleznek is valami fontosat. Isten tudja, hogy mi a szándéka velünk, és ezt jó tudatosítani. A szeptemberi bevonulás után az ágyam két oldalán vadidegen fiúk aludtak, mint ahogy én is vadidegen voltam számukra. A nevüket nem felejttem el soha: Tverdota és Vigassy. Először félelmet is éreztem, de maradtunk többen olyanok, akiknek Ottlik Géza *Iskola a határon* című regénye nemcsak olvasmány volt, hanem életünk, mindennapjaink valósága.

Az óriási ebédlő hangzavara, lelkigyakorlatok idején csak a kanál csörgése, jól kifejezte azt a lelkiséget, amely a Frankára máig jellemző: nincs olyan helyzet az életben, amikor ne lehetne az élet szépségére rácsodálkozni. Megláthatod ezt akár a lelked csöndjében, akár a társad, barátod, ma még pillanatnyilag

ellenséged szavában, a csendes imádságban. Kitörölhetetlen a kép: az első két évfolyam misére vonul a templomba, székekkel kezükben, hogy a városi hívek is helyet kapjanak. Hován Ágoston atya énekkaros vezényletével csöpögtették belénk kultúránk kincseit. A kamasz fiúknak az ének talán nem a legkedvesebb elfoglaltsága, de amikor az a 400 fiú elkezdett énekelni, abban volt erő, néha még szépség is, de mindenképpen benne volt a lélek finomsága és egész személyünk átalakulása.

A gimnázium után: felvételi a papnevelő intézetbe, egy év katonaság Cegléden, öt év szeminárium Esztergomban. Majd egy év káplánság a Budapesti Szent Anna Plébánián. Aztán Paskai László bíboros atya mellé kerültem szertartónak. Papi éveim legnagyobb részét a főpásztorok mellett töltöttem. Ez nem érdem, ha valaki erre gondolna, és még ha a kereszt szót használnám, az sem lenne teljesen helyes. Nagyon sok minden történt ez alatt a 20 év alatt. Diakónus voltam, amikor 1991-ben mint kispapok részt vehettünk Mindszenty bíboros hamvainak az esztergomi bazilikába való hazaszállításának szervezésében. Látni kellett volna az embereket, akik sírtak, valami nagy változást várva.

Volt két pápalátogatás, 1991 és 1996-ban, valamint volt egy egyházmegyei határ átrendezés is, egy egyházmegyei zsinat 1994-ben. 1995-ben a kassai vértanúk szentté avatása. Iskolákat kapott vissza az egyház, egyetemet alapíthatott. Külföldi tanulmányok váltak elérhetővé. A hitoktatást az iskolák is kezdték beépíteni a délutáni szakkörök közé, valamint az órarendbe is. 2000-ben katolikus nagygyűlés. Majd a Mátyás-templom plébániája koronát visz ki a pápához, azt megáldja a Szentatya, majd gyalog hazahozzák és ez a korona látható most a főoltár fölött a Nagybaldogasszony feje fölött a budavári Mátyás-templomban. Ebben a templomban vagyok most plébános.

2003 óta Erdő Péter bíboros úr szolgálatában dolgozom, előbb mint irodaigazgató, majd mint helynök. Sok-sok örömmel járt mindez és még több feladattal. Szertartó voltam sok asszisztencia próbával, rengeteg levél megírásával, körlevelek készítésével, augusztus 20-i ünnepség lebonyolításával, boldoggá avatásokkal. Ha megkérdezte volna valaki a Szent Anna-templom egykori káplánját, mit is szeretne, bizony tiltakozott volna e jövőkép

ellen. A Mátyás-templomba ritkán jutottam fel, csak a hittanosokat és egy-két barátomat hoztam fel. De ebben a templomban imádkoztam együtt kispapként Szent II. János Pál pápával első látogatása során. Itt vagyok most tehát a Mátyás-templomban, de mindig újra elkezdem a szokásos kérdést feltenni, alkalmas vagyok én erre? Meg tudom én ezt csinálni? Fogok-e valaha olyan jól beszélni, mint a ferences atyák? Szóval a hitetlenkedés kérdései jönnek elő. Nem kedvelem az adminisztrációt, a sok ügyintézés, szétszakítanak az emberek, a programok, nem tudom magam utolérni. De tudom, sosem maradok egyedül erőtlenségem ellenére sem.

Szent Péter jut eszembe, aki egész éjszaka dolgozik a halászokkal, kivetik és begyűjtik a hálót. Őt, aki tudja, hogy hol és mikor kell kivetni a hálót, hogy jó fogás legyen, aki jobban ismeri az egész tavat, mint bármelyik halász, olyan időben szólítja fel Jézus a halfogásra, amely erre alkalmatlan volt a gyakorlott halászok előtt. Itt kezd el alázatot tanulni. Ott állunk, mint Péter a csónakban csalódottan, fáradtan, szinte szomorúan a kilátástalan helyzetben. És ekkor megszólal valaki a parton

„*Fiúk, az élet szép!*”

Névjegye:

Süllei László | pápai káplán, protonotárius kanonok, címzetes prépost, érseki általános helynök, mesterkanonok, a budavári Mátyás-templom plébánosa | **született** Balassagyarmaton, 1968. augusztus 8. | **pappá szentelték** Esztergomban, 1992. június 20.

Angyalka-program

* Történetek a becsomagolt szeretetről

A karácsonyt megelőző két-három hónap számomra a legkedvesebb az évben. Az ünnepek még messze vannak, nem vakít az utcán a díszkivilágítás harsány fénye, és a bevásárlóközpontok sem zúdíjtják a gyanútlan vásárlóra idő előtt karácsonyi giccseiket. A készülődés érzése azonban lopva már ott pezseg a levegőben. Nyár végétől kezdve gyakorlott és újonc angyalok nyitják rám az ajtót, hogy megkérdezzék: „mikor kapjuk a leveleket?”

Immár hatodik éve veszek részt a Bójte Csaba testvér által vezetett Dévai Szent Ferenc Alapítvány otthonainak gyermekeit támogató angyalka-programban. Ez idő alatt számtalan könnyfakasztó történetnek voltam szem- és fültanúja. Talán nem bánja a kedves Olvasó, ha a teljesség igénye nélkül osztom meg velem azokat az élményeket, melyek a legmélyebb nyomot hagyták bennem, remélve, hogy ezek szívükben mindenkit megmengetnek.

Az összegyűjtött karácsonyi ajándékok kívülről ítével hasonlóak, jellemzően doboznak

tűnnek, szépen vannak csomagolva, és van rajtuk egy név. A külsőségeken kívül viszont van egy mélyebb közös vonásuk is: bennük fejeződik ki a találkozás több ezer kisgyerek álma és sokkal több angyal jócselekedete közt. Mindkét oldalnak sajátos története van, és sokszor jelenik meg előttem a kettő együtt, amikor az adományozó előttem olvassa el a gyerek levelét. Ezek az első meghatározó pillanatok, és olykor a legmegrendítőbbek is.

A gyerek (Istennek hála) gyerekből van, aki ártatlanul hisz a jövőben, és mer nagyokat álmodni. Soha nem ébred bennem harag, amikor nehezen teljesíthető, drága kérésekről hallok, hiszen a gyerek sok esetben nem tudja megítélni egy tárgy értékét. Azonban mindig összeszorul a szívem, ha azt látom, hogy egy óvodás kis lurkó legnagyobb álma egy tábla Milka csoki, amit csak képekről ismer. Ennél pedig sokkal fájdalmasabb az, amikor egy tizenéves fiú semmit nem kér az Angyaltól, csak azt, hogy gyógyuljon meg az édesanyja, és térjen vissza hozzájuk. Nem egy felnőtt férfit és nőt láttam némán állni és könnyezni egy levél fölött, amely mögött ott lapult egy fiatal élet nehéz sorsa vagy tragédiája.

Megható, elgondolkodtató történettel viszont az ajándékozók oldaláról is találkozom, ezek láttatják leginkább az ismeretlenek felé irányuló szeretetet és törődést. Van, aki egyedül vállal csomagot, mások hárman-négyen indulnak el beszerezni az ajándékot. Jelentkeznek kisgyerekes családok és unokáiktól távol lévő nyugdíjasok, egyetemisták és munkatársak, magán-személyek és vállalkozók. A kívánságokat mindenki máshogyan teljesíti, de azt a legnagyobb gondossággal és odaadással teszi.

Szeretem hallgatni, amikor egy szülő beszámol arról, hogy milyen volt a hasonló korú gyermekével együtt állítani össze a csomagot. A kislányok segítenek kiválasztani azt a babát, amivel ők is szívesen játszanának. A fiúk ügyesen látják el szüleiket labdákra és autókra vonatkozó tanácsaikkal. A kisebbek pedig csak szemléltetik, hogy milyen lehet az a gyerek, akinek a csomagot szánják. A jó példa olykor gyermekeinket is kezdeményezésre készíti: egy kedves ismerősöm kisfia lemondott egy karácsonyi ajándékáról, hogy az árából a másik gyerek kapjon valamit. Ehhez mi, felnőttek, néha túlságosan érettek vagyunk...

A nyugdíjas, idős angyalok történetei szintén megindítóak. Köztük talán a legszebb annak a hölgynek az esete, aki azt kérte, hogy egy kislány kívánságát teljesíthesse. Könnyezve hozta be az irodámba az ajándékát, és az elbeszélése engem is könnyekre fakasztott. Húsz éve látta utoljára a kis unokáját, akivel többé már nem fog találkozni. Az ajándékösszeállítása közben őt látta lelki szemei előtt, neki akart örömet szerezni, és kis nyugdíjából a kislány mindhárom kívánságát messzemenőig teljesítette.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az angyalok többsége úgy tudja valóra váltani címzettjének álmait, hogy belefér az előre meghatározott keretbe. Sokszor hallom azonban, hogy túllépi azt, mert minőséget akarnak adni, vagy minden kívánságot teljesíteni szeretnének. Az sem egyedi eset, hogy egy vidéki nagyvárosban az ajándékozó vonatra száll, vállalja a több száz kilométeres utazás fáradtságát és a költségeket, hogy személyesen hozza el a csomagot. És vannak, akik nem elégednek meg azzal, hogy leveszik a bevásárlóközpont polcáról vagy a ruhaüzlet fogasáról a kiválasztott terméket. Ezek az angyalok időt és energiát

nem sajnálva kötnek sálat és sapkát, hogy személyesebbé tegyék az ajándékozást, és úgy gondoskodjanak a gyerekről, ahogyan egy távoli, de szerető anya teszi.

Az ajándékozók közt azonban akadnak olyanok is, akik nem kértek levelet, nem hallottak a programról, egyszerűen csak tanúi voltak egy kívánság teljesítésének. Nem egyszer fordult elő, hogy az angyalokat megszólította az üzletben a pénztáros, és saját költségén töltötte föl édességgel az ajándékdobozt. De mint minden kategóriában, itt is van kedvenc történetem: a vállalkozó esete, aki kesztyűt és sapkát ajándékozott a szegény gyerekeknek, és egy egész házat látott el a hiánycikkek számító téli darabokkal.

Ha az összes közül csak egy történetet választhatnék ki, az azé a férfié lenne, akinek már nem jutott levél. Hallotta, hogy az ismerőse készíti a csomagot, megvette a szánkót, csomagolja, és próbálja elképzelni, milyen nagy lesz a kislány öröme, ha kibontja. Szeretett volna ő is adni, de nem volt, kinek. Ezért úgy döntött, ő is vesz egy szánkót, becsomagolja, és ráírja, hogy kapja az a gyerek, aki a másik szánkó tulajdonosának a legjobb barátja. Meggyőződése, hogy ennek az embernek az a fénykép volt a legszebb karácsonyi ajándék, amelyen a két kislány áll egymás mellett a szánkójával, és örömtől ragyogó szemmel mosolyog.

A számtalan szép történet, melynek gyökere tanúja vagyok, sokat mesél és árul el ismerős és ismeretlen emberekről. A hétköznapi rohanása nem teszi lehetővé, hogy megálljunk, és mélyen belenézünk egymás szemébe, de az angyalcsomagok körüli találkozás megnyitja azt az ablakot, amelyen keresztül a másik lelkébe is bepillantunk. Ilyenkor döbbenek rá, hogy mennyi jószág és szeretet van az emberekben, és mennyivel többen vannak ők, mint azt gondolnánk.

Boldog vagyok, hogy az angyalka-program részese lehetek, és évente láthatom, mennyi pozitív energiát mozgat meg az emberekben lévő jóakarát, a viszonzást nem váró önzetlenség. Noha a gyerekek nem tudnak közvetlenül köszönetet mondani, biztosan tudom, hogy az angyalokat elégedettség és öröm tölti el. Akár egyedül, akár családjukkal ünneplik a karácsonyt, lélekben eggyel többen vannak, hiszen a karácsonyfa körül egy mosolygó kisgyerek is velük énekel.

KEDVES ILONA ISKOLATITKÁR

„Hegedültél két száraz ággal”

* Versíró pályázat

Az ember tragédiájának londoni színében minden az ügyeskedésről, a pénzről, a másokon felülkerekedni akarásról szól. Ennek jelképeként Lucifer rátapos arra a kis mézeskalács-szívve, amely – ha esetlenül, erőtlenül is – ebben a vásári forgatagban még egyedül beszél arról, hogy embernek lenni többet jelent tolakodásnál. Sokszor a mi világunkban is látszólag hasonlóak az erőviszonyok, mint „Londonban”. Látszólag.

Versíró pályázatunk két ősrégi, nagyon is józan hagyományról tanúskodik. Az egyik: a legfontosabb kérdés tizenévesen nem az, hogy hány százalékot fog érni a teljesítményed, hanem hogy ki vagy, ki akarsz lenni ebben a világban. Mindenáron ez a kulcskérdés, akkor is, ha úgy érzed: „*Ez a világ nem az én világom*” (Pilinszky), vagy hogy „*senki sem ért meg*”. A másik hagyomány mindössze pár száz éves, a logikája egyszerű: Nem tudom értékelni Bach vagy Michelangelo fantasztikus műveit, ha én sosem próbáltam énekelni, nem fogtam a kezemben hangszert, nem rajzoltam, festettem vagy gyurmáztam. Nem tudom a maga helyén értékelni Arany János költői megoldásait, ha sosem „kalapáltam” verssé – akár csak feladatként is – néhány gondolatot, és nem tapasztaltam meg, hogy a nyelvél keményebb és kényesebb anyag nem létezik.

Csokonai ebben a szellemben vezette Debrecenben a poétai osztályt, és Lackfi János kortárs költőnk is ehhez a hosszú ideig teljesen magától értetődő gyakorlathoz visszanyúlva akkreditáltatta nemrég a „*Kreatív írás*” képzést az egyetemen. Nem tudták előre, hogy tanítványaik közül „kiből mi lesz.” Mi sem tudjuk. De abban biztosak lehetünk, hogy versíró diákjaink életük során többször fognak „haszontalan” és szép percekét tölteni csodálkozással.

A versíró pályázat végeredménye: Bodon Gergő (11/B) | Apáthy Soma (11/B) | Kovács Miklós (12/B)

Bodon Gergő (11/B)

Gyertyafény

Semmiben lebegek,
Megesz a szürkület.
Szemem se fénylik már,
Oltják a tüzeket.

Szemtelen gondolat
Nyomja az agyamat,
Felfogni nem tudom,
Megfagyott pillanat.

Foszladó függöny, mely
Takargat sokakat,
Tartalom nélkül csak
Megnyerő vakolat.

Kulcsra zárt emberség
Ugat a ketrecben,
Lánkra vert szabadság:
Ismerős idegen.

Eltorzult értékrend,
„Itt az új megatrend”
Megvadult nemzedék
Tékozol el mindent.

Elmaszkolt emberek,
Nem tudom kik ezek!
Felszínes kapcsolat,
Kisminkelt érzelmek.

Kerestem, kopogtam
Merre eddig jártam...
De nincs itt semmi sem,
Csak zárt ajtót találtam.

Üveges tekintet
Nem tesz, csak méreget.
Lelketlen állapot
Öltött nagy mértéket.

Elsüllyedt Atlantisz,
Olvadó Antarktisz;
„Végjáték ez” – mondja
Tamás, ki lát, s már hisz.

Bárcsak látnék én is,
Hinnék, mint Tamás hisz,
De nem vagyok apostol,
S ez előrébb nem visz.

Lennék én apostol,
Sokat él bölcs vándor,
Lélekben hatalmas,
Ki semmit sem birtokol.

De nem vagyok semmi,
Csupán, mi emberi.
Nem akarok én már,
Csak gyertyafény lenni.

Grossglockner

* „...olyan magasra jutottam, mint eddig még soha.”

Nagyon szeretek hegyek között lenni, ott csend van, gyönyörködhetek a teremtett világban, megtapasztalhatom, hogy milyen kicsiny az ember, de milyen nagy dolgokat tud véghez vinni, ha akarátát, tudását jól használja.

Barátaimmal már sok éve járjuk a Kárpátok koszorúját, nyaranta és telente egy hetet töltünk valamelyik hegység főgerincén, a falvaktól, városoktól távol, a természetben. Ebben a túracapatban ismerkedett meg a hegyekkel Suhajda Szilárd barátom is, aki a Tanítóképző Főiskola hallgatójaként lett alföldi gyerekből hegyvidéki. Szilárd annyira megszerette a hegyeket, hogy meg sem állt a nyolcezres csúcscok meghódításáig. 2012-ben a Hidden Peak, 2014-ben a Broad Peak, ebben az évben a K2 volt a cél. Broad Peak 8051 m-es csúcsát el is érte, a másik két hegynél az időjárás ezt nem tette lehetővé.

Az őszi szünetre Szilárd egy izgalmas, érdekes túrát tervezett, melyre a régi túratársakat hívta meg. A cél Ausztria legmagasabb csúcsa, a Grossglockner volt. A 3798 m magas hegy egészen más kihívást jelent, mint a Kárpátok gerinctúrái, de bízva Szilárd hegymászó tudásában, belevágtam a kalandba. A 3000 m feletti világ ilyenkor ősszel már teljes téli körülményeket jelent, és nekem a szükséges

felszerelésekből csak a hágóvas volt meg. Szerecsére igazgatónk, Milán atya, aki már járt a Grossglockneren, tudott nekem kölcsönözni jégcsákányt, beülőt, karabinert.

A túra az 1918 m magasán lévő Lucknerhaus parkolójából indult. Itt minden szükséges felszerelést a hátunkra vettünk, aztán az őszből elindultunk a télbe. Néhány száz méterrel feljebb ugyanis már összefüggő, térdig érő hóban gyalogoltunk első napi célpontunkig, a 2802 m magasán fekvő Stüdlhüttebe, pontosabban annak Winterraumjába. A közel 900 m-es szintkülönbséget négy óra alatt teljesítettük, így még gyönyörű délutáni napsütésben érkeztünk meg. A hütte októberben már nem működik, zárva volt, de a Winterraum – egy 16 fős személyzet nélküli faház – nyitva van a hegyet járó embereknek. Tűzhely van benne, a házban tűzifa van bekészítve, szóval ideális körülmények fogadtak bennünket. Délután Szilárd megtanította kis csapatunknak – rajta kívül még négyen voltunk –, hogyan tudjuk egymást másnap biztosítani

a gleccseren történő átkelés közben, ha valamelyikünk esetleg gleccserhasadékba esik. Próbaképp bele is ugrott egy kisebb szakadékba, nekünk pedig meg kellett mentenünk. Izgalmas feladat volt, és jól hasznosítottuk a frissen tanultakat!

Másnap öt órakor keltünk, és hatkor, még sötétben indultunk. Fél óra múlva értünk a gleccserhez, ekkor kötöttük össze magunkat az átkeléshez. A jégfolyó közepén járhattunk, mikor a felkelő nap gyönyörű vörösrre festette a Grossglockner előttünk magasodó csodálatos sziklatömbjét. Minden pillanatban más-más arcát mutatta a hegy, mindegyik szépséges volt! Tíz óra körül értük el a gleccser másik oldalát, ahol jeges sziklamászás következett, itt-ott a hó alól kibukkanó drótkötél kapaszkodókkal segítve a továbbhaladást. Egy óra múlva már az Erzherzog Johann Hütténél voltunk 3451 méteren. A teljesítmény a csapatból – persze Szilárdon kívül – mindenkinek egyéni csúcs volt, egyikünk sem jutott még gyalogosan ilyen magasra, főleg nem téli körülmények között. Ebédszünetet tartottunk, nagyon jólegett a szendvics, a forró tea, igazán felfrissültünk. Egy óra után indultunk tovább, még 350 méter szintet kellett legyőznünk a csúcskeresztig. A következő egy órában csodálatos, ám igen meredek hómezőn jártunk, ebből sikerült 100 métert megtennünk, de aztán a Kleinglockner gerincén olyan sorbanállás alakult ki, rajtunk kívül körülbelül tízen vártak a továbbjutásra, hogy másfél óra várakozás után kénytelenek voltunk visszafordulni. Csalódott azonban nem voltam, hiszen így is olyan magasra jutottam, mint eddig még soha! A visszafelé tartó út is gyönyörű volt, a lenyugvó nap festette egyre szebbé a hómezőket, sziklás csúcscokat. A Winterraumba este hét után érkeztünk, nagyon fáradtan, de nagyon boldogan.

Másnap reggel sokáig lustálkodtunk, de aztán a napsütés kicsalogatott bennünket, és még ebéd előtt meghódítottunk egy csúcscot, a közeli 3037 méter magas Schere-t. A túra alatt Szilárd még sok téli technikát tanított nekünk a gyakorlásra alkalmas hómezőkön. Ebéd után aztán visszaindultunk az autóhoz, három órával később már hazafelé tartottunk. Amikor nem vezettem, azon gondolkodtam, milyen csodálatos az Isten teremtette világ, és mennyire jó nekem, hogy szépségeit élvezhetem.

NAGY LÁSZLÓ TANÁR

Luxemburgi turné

* „Szép élményekkel érkeztünk vissza Esztergomba...”

A tavalyi tanév vége felé közeledve Pálmai Árpád tanár úr váratlan kérdéssel fordult hat kórustársamhoz és hozzám. Megkérdezte, hogy volna-e kedvünk novemberben Luxemburgba utazni egy hét erejéig. A válasz természetesen igen volt, így izgatottan vártuk november 26-át. Az én esetemben volt egy kis bökkenő a biológia OKTV-vel kapcsolatban, de a Ferences Ösztöndíj Alapítvány (FOA) tiszteletreméltó tagjai engedélyt adtak az utazásra. Alig vettük észre, és már november 26-án, hétfőn korán reggel a kisbuszunkban ültünk, és megkezdtük bő 15 órás utunkat Luxemburgba.

A turné alatt mindvégig Radics Dávid atya kísért minket, ugyanis az egyik ismerőse, Unkelhauser Kristóf által lettünk meghívva a Szent Odó tiszteletére tartott ünnepségre. Szent Kristóf segítségével este nyolc órakor érkeztünk meg Clervaux-ba, ahol kiváló szervezőnk és invitálónk már várt. Miután sikerült megbeszélni az egész heti programot, nyugovóra tértünk a francia bencés rend clervaux-i kolostorában. A következő napon lekvárban gazdag reggeli után elmentünk Luxembourg városba, ahol

megtekintettük a város nevezetességeit. Többek között a Notre Dame-székesegyházat, a Szent Mihály-templomot, az Adolphe hidat és a 21 méter magas gránit obeliszket, az Arany Hölgyet. Ebédünket egy különleges kínai étteremben fogyasztottuk el. Késő délután elutaztunk Stolzemburgba, hogy elpróbáljuk a következő nap sorra kerülő műsorunkat. A sikeres videó projekciós beállítások után visszatértünk a bencés kolostorba, ahol elköltöttük kiadós vacsoránkat fejük fölött a luxemburgi nagyherceg arcképével.

Másnap délelőtt részt vettünk a bencések által tartott gyönyörű énekekben gazdag szentmisén, amihez mi is hozzáadhattuk gregorián énektudásunkat egy kisebb koncert keretében. A mise után – rövid clervaux-i városnézést követően – Stolzemburgba mentünk ebédelni. Vendéglátónk Kristóf és kis családja volt. A finom ebéd után megörvendeztettük őket népzenei repertoárunk egy részével. Délután az Our folyócska két oldalán elhelyezkedő Viandent tekintettük meg. A falu nevezetessége a hegyre épült viandeni várkastély. A városnézés után Pálmai tanár úr és Dávid atya elfoglalták szállásukat a helyi plébánián, majd a plébánossal tartott rövid idegen nyelvű beszélgetés után elvezettek minket az aznapi luxusszállásunkra: Bastendorfba.

A gyors elhelyezkedést követően az ünnepségre mentünk, ami a stolzemburgi római katolikus templomban került megrendezésre. A színvonalas koncert keretében az énekkarunk, úgy gondolom, énektudása legjavát tudta nyújtani, ami szerintem megfelelő képet adott hazánkról, városunkról, Esztergomról és nem utolsósorban iskolánkról. Rajtunk kívül két zenész, egy hegedű- és egy csellóművész varázsolt el minket modernzenei tehetségével. A nap végén fáradtan, de a sok kapott dicsérettől büszkén dőlhettünk be az ágyainkba.

Másnap a gyors reggeli után búcsút intettünk Luxemburnak, és egy ausztriai kis város, Lambach felé vettük az irányt, ahol Kristóf szülei láttak minket vendégül egy éjszakára. Szállást ismét egy bencés kolostorban kaptunk, majd a lepakolást követően vacsorázni mentünk Batthyány-Strattmann László nokájának rezidenciájába. Az ő tervei alapján épített takaros kis házban jól esett a meleg vacsora. Az finom étket egy rövid produkcióval háláltuk meg, amelyet egy házi elektromos orgona is kísért. Búcsúzás után szálláshelyünkre mentünk, majd másnap a jó hangulatban eltelt utazás és egy schönbrunni kitérő után szép élményekkel érkeztünk vissza Esztergomba.

Úgy gondolom, hogy ez a szereplés nemcsak a mi javunkra, hanem iskolánk jó hírnevének öregbítésére is szolgált.

—————SZILI MÁTYÁS (11/A)

**V. PRUTKAY PÉTER „DOBOZOLT KOR-
KÉPEIBŐL” NYÍLT KIÁLLÍTÁS**

okt. 15-én A Nagy Háború – Hősök emlékére címmel a Kákonyi Galériában. A kiállítást Keppel Márton művészettörténész nyitotta meg. Személyesen prof. dr. em. Fekete György, az MMA elnöke is részt vett a megnyitón közel 70 akadémiai tag, művész kíséretében. Az ünnepségen az iskola énekklasa szerepelt Pálmai Árpád karnagy vezetésével.

**AZ OKT. 23-AI NEMZETI ÜNNEPÜN-
KÖN**

diákjaink szereplésével Gyurácz-Németh László tanár úr szervezésében az iskola méltó módon emlékezett meg az '56-os forradalom mártírjairól és hőseiről.

**MINDENSZENTEK ESTÉJÉN A KRIP-
TÁBAN**

szentmise keretében emlékeztünk meg az elhunyt szerzetesekről, tanárainkról és diákjainkról.

**2015. NOV. 14-ÉN 10 ÓRÁTÓL EGÉSZ
NAPOS KONFERENCIA KERETÉ-
BEN EMLÉKEZTEK MEG P. UZDÓCZY-
ZADRAVECZ ISTVÁN**

ferences szerzetes, püspök halálának 50. évfordulójáról Esztergomban, a Szent Imre Szakközépiskola (volt Bencés Gimnázium) dísztermében.

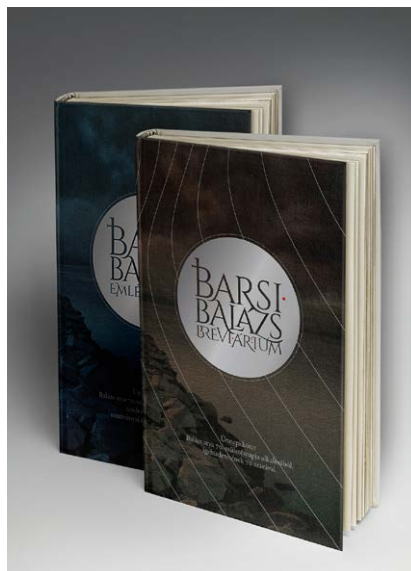
A megemlékezéssel egybekötött tudományos konferencia fővédnöke Bíró László tábori püspök és a ferences rend magyarországi legfőbb elöljárója, miniszter provinciális P. Dobszay Benedek volt. A konferenciát P. Tóth Vencel OFM, szentföldi komisszárius szervezte.

NOVEMBER 14-ÉN 14.00 órakor Budapesten a Ferenciek terén a kápolnában elhunyt diáktársainkért és tanárainkért mutatott be szentmisét P. Hován Ágoston atya, ferences öregdiák.

NYÍLT NAPRA HÍVTUK iskolánkba a hatodikos és nyolcadikos általános iskolásokat 2015. november 21-én és december 5-én. Az érdeklődők szüleikkel, családtagjaikkal jöttek, hogy megismerjék az itteni életet. Köszönjük az iskola népszerűsítésében nyújtott segítséget öregdiákjainknak, a plébánosoknak, dolgozóinknak, diákjainknak és kedves szüleiknek. Külön köszönetünket fejezzük ki a nyílt napokon közreműködő 11. évfolyamos tanulóinknak, hogy segítették munkánkat és közreműködésükkel öregbítették iskolánk jó hírnevét. A nyílt napok további támogatói: Bonum TV, Magyar Katolikus Rádió, Mária Rádió, Régió TV Esztergom és az Új Ember.

**2015. DECEMBER 13-ÁN, VASÁR-
NAP A PESTI FERENCESEK SZENT
FERENC-TERMÉBEN KERÜLT SOR A
BARSÍ BALÁZS** ferences atya 70. születésnapja alkalmából megjelent *Barsí Balázs Breviárium és Emlékkönyv* ünnepi bemutatójára. Az ünnepeltet és a vendégeket P. Tokár János házfőnök, a Pax Et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület elnöke köszöntötte. A kötetet Telek Péter Pál (1990/A) és dr. Udvarhelyi Olivér (1966/A) szerkesztők, valamint Szeder Balázs (1996/C) grafikus, tipográfus mutatták be.

**DECEMBER 13-ÁN TARTOTTÁK
SZOKÁSOS, ADVENTI GYERTYA-
GYÚJTÁSSAL** egybekötött éves nagy-
találkozójukat a pesti ferences templom *Szent Ferenc-termében* a budapesti és Pest megyei öregdiákjaink. A találkozó idén is a több évtizedes hagyományok jegyében méltósággal, ferences öregdiákokra jellemző vidámságban, jó hangulatban és barátságban zajlott.

**DECEMBER 14-ÉN SZALAMANOV
ZSUZSA**, a Transzplantációs Alapítvány kuratóriumi elnöke bioetika óra keretében a szervátültetésről-transzplantációról tartott színvonalas előadást az érdeklődőknek.

**GIMNÁZIUMUNKBA MA IS JÁRNAK
NEHÉZ ANYAGI KÖRÜLMÉNYEK KÖ-
ZÖTT ÉLŐ DIÁKOK.** Az őket támogató öregdiákok nagylelkűsége teszi lehetővé évről-évre ezen tanulók kollégiumi lakhatását, étkeztetését, hogy mindannyian részt vehessenek az általunk szervezett programokon, eljöhessenek az osztálykirándulásokra, akár a Kárpát-medencébe, akár a ferences rend bölcsőjébe, Assisibe. Köszönjük, hogy Szent Ferenc alázatával és érzékenységgel siettek kései, rászoruló iskolatársaitok segítségére.

**SOK MILLIÓ BÚZASZEM, EGY NEM-
ZET** A Magyarok Kenyere Alapítvány a 2015. évi „Magyarok Kenyere Program” során összegyűjtött búzából 800 kg mennyiségű lisztet adományozott gimnáziumunk számára. Adományukkal nagyban hozzájárultak a napi ételmezési gondjaink enyhítéséhez. Nagylelkű adományukat hálásan köszönjük Korinek László úrnak, a Magyarok Kenyere Program elindítójának, Gyórfy Balázs úrnak, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökének illetve dr. Balogh Zoltán úrnak, a Komárom-Esztergom megyei Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökének.

**RÓTH BENCE (2015/A) ÖREGDIÁKUNK
OLIMPIAI CSAPATSPORTÁGBAN** az aktuális magyar bajnoki címvédő, valamint a felnőtt válogatott csapatkapitányként a francia rugby egyik utánpótlás-fellegvárának, a lyoni akadémiának a játékosa lett.

A MOSZKVAI „BÉKESSZERZŐK ÉS BÉKE” ALAPÍTVÁNY idén is 10 diákunkat (osztályonként egyet) részesített ösztöndíj-támogatásban. Mikhail Lavrinenko úr és Karvai László öregdiákunk a december 5-ei Mikulás-műsor keretében adták át a jutalmakat.

KEDVES ÖREGDIÁKTÁRSAK! SOKSZOR ÉNEKELTÜK MÁR A FRANKA-HIMNUSZBAN: „Ha dől Isten háza,

tartsd erős vállal...” – ezzel fohászkodtunk Szent Ferenchez, hogy őrizze Egyházunkat, hazánkat, amikor repedezni kezdenek a falak, és romlás fenyegeti őket. Az ő példája bennünket is arra sarkall, hogy tegyünk meg minden tőlünk telhetőt az élő kövekből épülő közösségeink épségben, szépségben megtartására. Az esztergomi ferences templom épülete szimbóluma a rend 800 éves magyarországi jelenlétének csakúgy, mint az itt végzett öregdiákok nagy közösségének, hiszen mindannyian őrzünk személyes emlékeket, melyek ehhez a templomhoz kötődnek. 2017. június 13-án lesz éppen 300 éve annak, hogy a ferencesek a török pusztítás után visszaköltöztek ebbe a kolostorba, és ünnepélyesen bevonultak templomukba. Erre az ünnepre szeretnénk a több mint 40 éves belső festést és a kopottas tornyot restaurálni. Ehhez kérjük nagylelkű támogatásokat, remélve, hogy a kőből épült templom megújulása közösségeinket is még élőbbé formálja. Az átutaláshoz szükséges adatok: Számlatulajdonos neve: Ferences Templom.

Bank és számlaszám: Budapest Bank 10103661-09370232-00000006. Közlemény rovat: „a templom felújítására”. Támogatásokat előre is köszönjük!

HIRSZERKESZTŐ: KEDVES ILONA

Szent Ferenc élete és legendái

1. Hol érte Szent Ferencet egy különös látomás megtérése előtt?

- A: Collestrada
- B: Spoleto
- C: Siena

2. Hol tartózkodott Szent Ferenc, amikor Krisztus sebei megjelentek a testén?

- A: Alverna hegyén
- B: Ravennában
- C: A Capitoliumon

3. Milyen betegségben szenvedett fiatal kora óta Ferenc?

- A: asztkór
- B: görvéllykór
- C: malária

4. Hány év korkülönbség volt Assisi Szent Ferenc és Assisi Szent Klára között?

- A: 8
- B: 10
- C: 12

5. Hol voltak kezdetben legjellemzőbbek a ferences kolostorok?

- A: főként városokban
- B: hegytetetőkön, magaslati pontokon
- C: elzártabb, elszigetelt helyeken

6. Melyik férfi szerzetesrend rendelkezik manapság a legtöbb taggal a világon?

- A: ferencesek
- B: jezsuiták
- C: bencések

7. Az Assisiben található Szent Ferenc-bazilika a ferencesek melyik ágához tartozik?

- A: kapucinusok
- B: obszervánsok
- C: minoriták

8. Mi a címe Szent Ferenc leghíresebb művének?

- A: Assisi szentje
- B: Naphimnusz
- C: Laudes dei Altissimi

9. Hány obszerváns ferences pápa volt napjainkig?

- A: Egy sem
- B: Egy
- C: Kettő

10. Melyik szenthez írt levelet Ferenc, akit tisztelete jeléül püspöknek nevezett?

- A: Szent Domonkos
- B: Szent Bernát
- C: Szent Antal

Összeállította: Bányász János (12/B)

Az előző kvíz helyes megfejtései:

1.: B; 2.: B; 3.: B; 4.: B; 5.: C; 6.: A; 7.: C; 8.: B; 9.: B; 10.: A; 11.: B; 12.: B; 13.: C

Nyertesek:

Pollmann Norber (10/B), Gyarmati Valentin (10/B), Kovács Benedek (12/B), valamint Kollár Lilla.

A helyes válaszok betűjelét a mellékelt táblázatba kell írni!

Beküldési határidő: márc. 15.

Kérjük, hogy a kitöltött szelvényeket névvel és címmel ellátott borítékban juttassák el a szerkesztőség címére: Franka-lap Szerkesztőség, 2500 Esztergom, Bottyán J. u. 10. A diákok személyesen is leadhatják a szelvényt az iskola portáján boríték nélkül!

Nyeremények: Iskolánk azon tanulói, akik hibátlanul töltik ki a feladványt, sorsoláson vesznek részt.

A kiválasztott három nyertes Esztergom legjobb pizzériájában, a Rizzóban veheti át nyereményét: egy általa választott pizzát. Öregdiák, ill. külsős olvasóink közül egy személyt sorsolunk ki, aki értékes tárgyi ajándékban részesül, amelyet postai úton küldünk el.

